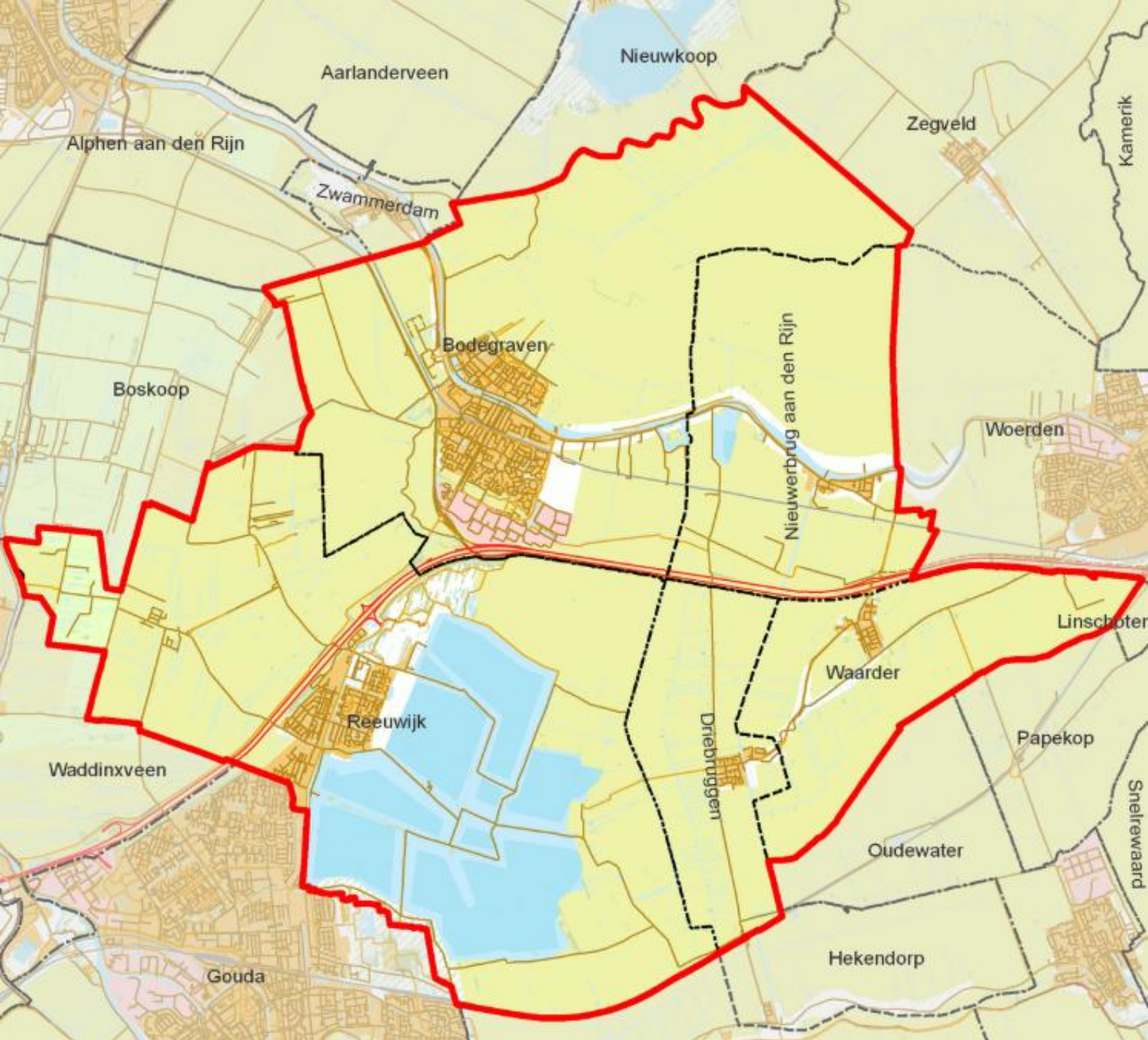

Recht doen

SGP-verkiezingsprogramma

Bodegraven-Reeuwijk 2026-2030

INLEIDING.....	4
1. KERNWAARDEN EN DRIJFVEREN	5
<i>Liefde tot God en elkaar</i>	<i>5</i>
2. GEMEENTEBESTUUR EN ONDERSTEUNING.....	6
<i>Interactie met de inwoners.....</i>	<i>6</i>
<i>Besturen mét de samenleving</i>	<i>6</i>
<i>Verbinden</i>	<i>7</i>
<i>Zichtbaarheid.....</i>	<i>8</i>
<i>Integriteit</i>	<i>8</i>
<i>Samenwerking zoeken</i>	<i>8</i>
<i>Bewaking van de identiteit.....</i>	<i>9</i>
<i>Verbonden in netwerken.....</i>	<i>9</i>
3. VEILIGHEID	10
<i>Preventie</i>	<i>10</i>
<i>Politie</i>	<i>10</i>
<i>Brandweer en ambulancezorg</i>	<i>11</i>
<i>Discriminatie en geweld.....</i>	<i>11</i>
4. VERKEER EN VERVOER	12
<i>Optimale doorstroom.....</i>	<i>12</i>
<i>Veiligheid.....</i>	<i>13</i>
<i>Duurzaam vervoer</i>	<i>13</i>
5. ECONOMIE	14
<i>Lokale economie</i>	<i>14</i>
<i>Economie van de toekomst</i>	<i>14</i>
<i>Zorg voor ondernemers en agrariërs.....</i>	<i>15</i>
<i>Visie op de arbeidsmarkt</i>	<i>16</i>
6. FINANCIËN	17
<i>Transparantie en financieel beleid</i>	<i>17</i>
<i>Subsidiebeleid</i>	<i>18</i>
7. SOCIAAL DOMEIN	19
<i>Welzijn, jeugd- en jongerenwerk</i>	<i>19</i>
<i>Jeugd en gezin</i>	<i>20</i>
<i>Zorg en welzijn (Wmo), ondersteuning vrijwilligers en mantelzorgers.....</i>	<i>21</i>
<i>Werk, inkomen en arbeidsmarkt.....</i>	<i>21</i>
8. ONDERWIJS.....	22
<i>Onderwijshuisvesting</i>	<i>22</i>
<i>Onderwijsachterstanden tegengaan.....</i>	<i>22</i>
<i>Thuiszitters.....</i>	<i>23</i>
<i>Leerlingenvervoer</i>	<i>23</i>

9. SPORT, ERFGOED EN RECREATIE	24
<i>Sport.....</i>	<i>24</i>
<i>Cultuur.....</i>	<i>24</i>
<i>Archeologie en erfgoed.....</i>	<i>25</i>
10. VOLKSGEZONDHEID EN DUURZAAMHEID.....	27
<i>Volksgezondheid en leefomgeving.....</i>	<i>27</i>
<i>Beheer van openbare ruimte.....</i>	<i>27</i>
<i>Milieu en afval.....</i>	<i>28</i>
<i>Duurzame energievoorziening</i>	<i>28</i>
<i>Ondersteunen duurzaamheidsinitiatieven</i>	<i>29</i>
<i>Het opwekken van duurzame energie</i>	<i>29</i>
<i>Klimaatadaptatie.....</i>	<i>30</i>
11. RUIMTE OM TE WONEN	31
<i>Ruimtelijke ordening.....</i>	<i>31</i>
<i>Volkshuisvesting.....</i>	<i>31</i>
<i>Inbreiding en uitbreiding.....</i>	<i>32</i>
<i>Huisvesting arbeidsmigranten</i>	<i>33</i>
<i>Huisvesting immigranten</i>	<i>34</i>
KANDIDATENLIJST	35
BIJLAGEN	36
<i>De Kromme Kamp.....</i>	<i>36</i>

Inleiding

De SGP in Bodegraven-Reeuwijk is in de afgelopen jaren regelmatig vertegenwoordigd geweest in het dagelijks bestuur van onze gemeente of de voorlopers ervan. De SGP toont daarmee aan verantwoordelijkheid te willen dragen en in staat te zijn de gemeente (mede) te besturen. Wij doen dat vanuit een duidelijke visie en met een vaste koers. Samengevat komt die visie erop neer dat er blijvend aandacht geschonken wordt aan waarden en normen. Dat is de belangrijkste basisvoorwaarde voor een goed samenleven van onze inwoners. Het is daarbij van belang waaraan die waarden en normen ontleend zijn. De SGP ontleent deze aan de Bijbel, het meest gelezen boek ter wereld. De Bijbel is het Woord van God, onze Schepper, een boodschap voor alle mensen. In de Bijbel wordt een aantal basisrichtlijnen gegeven voor het dagelijkse leven, die de Tien geboden genoemd worden en als het ware een christelijk politiek programma in een notendop vormen.

‘Recht doen’, is de titel van ons verkiezingsprogramma en dat is niet zonder reden. Bij iedere afweging en ieder besluit in de gemeenteraad en in het college van Burgemeester en Wethouders, is recht doen van het grootste belang. Wij willen ons werk graag doen zoals beschreven in de Bijbel in Micha 6:8 (SV): “Hij heeft u bekend gemaakt, o mens, wat goed is en wat eist de HEERE van u, dan recht te doen, en weldadigheid lief te hebben, en ootmoedig te wandelen met uw God?” Dit raakt alle verhoudingen en relaties. Zo denken we ook te kunnen blijven werken aan goede verhoudingen tussen raads- en collegeleden onderling en tussen de gemeenteraad en het college.

Wij zijn dankbaar de afgelopen periode ook veel vertrouwen te hebben gekregen en ervaren van onze inwoners en ondernemers, die zich recht gedaan voelden, soms ondanks zeer uiteenlopende opvattingen. Daar willen we zuinig op zijn. Het is noodzakelijk goed naar elkaar te blijven luisteren en alles te doen wat nodig is om begrijpelijke en goed uitlegbare besluiten te nemen. Daarbij is het ook belangrijk dat het gemeentebestuur recht kan doen aan inwoners en ondernemers wanneer zij met goede initiatieven komen en zich willen inzetten voor de samenleving.

In dit verkiezingsprogramma willen we laten zien hoe we daar ook de komende jaren praktisch invulling aan willen geven.

Jan Leendert van den Heuvel

(Lijsttrekker en wethouderskandidaat SGP Bodegraven-Reeuwijk)

1. Kernwaarden en drijfveren

De SGP is een christelijke partij. In onze afwegingen toetsen wij onze standpunten aan de Bijbel. Het christelijke geloof is betekenisvol en biedt een hoopvolle toekomst. Het biedt een moreel fundament voor het leven van mensen en voor de politiek.

Liefde tot God en elkaar

In onze kernwaarden worden wij gedreven door:

- Liefde tot God
- Liefde voor de naam van God
- Liefde voor de dag van God
- Liefde voor de dienst aan God
- Liefde tot elkaar
- Liefde voor mensen die op de vlucht zijn
- Liefde voor de schepping van God

U mag van ons verwachten dat dit voor ons politiek bezig zijn gouden regels zijn en u mag ons daarop aanspreken.

Concreet:

- Een gemeenschappelijke rustdag op de eerste van de week is van zeer grote waarde. Onze maatschappij maakt het onze jongeren en onze ouderen steeds moeilijker met de steeds meer doldraaiende 24/7 economie. Wij gunnen iedereen in Bodegraven-Reeuwijk deze rustdag.
- De gemeente zoekt actief de samenwerking met kerkgenootschappen bij thema's zoals armoedebestrijding, eenzaamheid, zorg voor kwetsbaren en maatschappelijke opvang. Hun netwerk en betrokkenheid worden benut en kunnen daardoor een betekenisvolle bijdrage leveren die van grote maatschappelijke waarde is.
- We stimuleren betrokkenheid van kerken en vrijwilligers bij de opvang en integratie van statushouders, bijvoorbeeld door hulp bij het vinden van werk, onderwijs en sociale activiteiten.
- De opvang van vluchtelingen en statushouders moet passen bij de aard en schaal van de gemeenschap.
- De gemeente stimuleert en ondersteunt inwoners en bedrijven bij duurzame initiatieven.

2. Gemeentebestuur en ondersteuning

De SGP streeft naar een gemeentebestuur dat dicht bij de inwoners staat, dat vraagt van raadsleden, bestuurders en ambtenaren een luisterend oor en vervolgens een actieve betrokkenheid op het geheel van de samenleving.

Interactie met de inwoners

De SGP vindt het belangrijk dat de gemeente bereikbaar en toegankelijk is voor haar inwoners. Gelukkig gaat er op dit gebied veel goed. Tegelijk ervaren ook veel inwoners een kloof tussen het bestuur en de burger. Dat is ernstig omdat daarmee de representativiteit van ons democratische stelsel wordt ondergraven. De SGP vindt het erg belangrijk dat deze kloof wordt overbrugd. Bestuurders moeten daarom zorgvuldig luisteren en actief betrokken zijn op het geheel van de samenleving.

Bij complexe thema's zoals woningbouw, waar schaarse ruimte en tegenstrijdige belangen tot spanningen leiden, is het van groot belang dat bestuurders transparant en eerlijk communiceren. Door niet alleen te luisteren, maar ook belangen zorgvuldig af te wegen en keuzes vervolgens duidelijk uit te leggen, kan wederzijds begrip en vertrouwen worden versterkt.

Concreet:

- Het gemeentebestuur zoekt actief contact met de samenleving en doet recht aan gevoelens, argumenten en zorgen van inwoners.
- Het gemeentebestuur draagt verantwoordelijkheid voor het 'algemeen belang', ook wanneer dat soms in strijd is met individuele belangen.
- Het gemeentebestuur zet zich maximaal in voor een zorgvuldige belangenafweging en een transparante procedure, met oog voor het draagvlak onder inwoners.
- Burgemeester en wethouders voeren een spreekuur in.

Besturen mét de samenleving

Het gemeentebestuur hoeft zijn publieke taak niet alleen uit te oefenen. Wat de inwoner zelf kan aanpakken, neemt de overheid niet over. Veiligheid, leefbaarheid en zorgaanbod vormen de kerntaken van de gemeente.

Concreet:

- Het gemeentebestuur is verantwoordelijk voor een goede uitvoering van zijn kerntaken. Ter bevordering van het draagvlak doet zij dit, voor zover mogelijk, in samenwerking met de samenleving.
- De gemeente stimuleert en ondersteunt maatschappelijke en particuliere initiatieven die bijdragen aan de behartiging van deze kerntaken.
- De gemeente heeft blijvend aandacht voor inwoners en bedrijven binnen samenwerkingsverbanden c.q. gemeenschappelijke regelingen.

Verbinden

Onze samenleving is heel gevarieerd. Er kunnen ontwikkelingen zijn die de veerkracht van een samenleving flink op de proef stellen. De SGP streeft naar een samenleving waarin iedereen, ongeacht achtergrond of beperking, welkom is en zich gewaardeerd voelt. Vanuit Bijbelse naastenliefde zien we om naar kwetsbare mensen in hun situatie en bieden we ondersteuning waar nodig. Inclusie vraagt om wederzijds respect en ruimte voor verschil. De regenboog verwijst naar Gods goedheid en trouw en is daarom wat ons betreft geen geschikt symbool voor diversiteitsbeleid. De gemeente speelt een verbindende en faciliterende rol, met aandacht voor toegankelijkheid en maatschappelijke betrokkenheid.

Concreet:

- De gemeente zoekt naar verbindingen. Ze brengt initiatieven vanuit de samenleving bij elkaar, overbrugt verschillen en zorgt voor respect en uitwisseling tussen inwoners met uiteenlopende meningen en opvattingen.
- De gemeente waarborgt dat niemand wordt gedwongen tegen het eigen geweten in te handelen. Vrijheid van meningsuiting en geloofsvrijheid blijven leidende principes.
- De gemeente kiest voor een brede aanpak van inclusie, waarin aandacht is voor de hele samenleving zonder nadruk op specifieke groepen of thema's.
- Inclusiebeleid richt zich op toegankelijkheid van publieke gebouwen, digitale diensten en openbare ruimtes, zodat iedereen kan deelnemen aan de samenleving.
- Vrijwilligersorganisaties die zich inzetten voor kwetsbare mensen in knelsituaties, zoals ouderen, mensen met een beperking en jongeren met psychosociale problemen, krijgen gemeentelijke ondersteuning.
- De gemeente maakt zich sterk voor het beschermen en ondersteunen van de meest kwetsbaren.

Zichtbaarheid

De gemeente is de overheid die het dichtst bij de inwoner staat. Het gemeentebestuur is daarom zichtbaar, bekend en benaderbaar.

Concreet:

- De gemeente maakt werk van heldere communicatie met haar inwoners.
- Informatieveiligheid en digitale bereikbaarheid van zowel de ambtelijke dienstverlening als het politieke proces moet continue worden gemonitord en op basis hiervan verbeterd.
- Om recht te doen aan de mensen die niet of minder digitaal vaardig zijn, moet de gemeente hen zoveel mogelijk faciliteren en in elk geval de mogelijkheid bieden om een fysieke afspraak te maken.
- Het gemeentebestuur is zichtbaar en gemakkelijk vindbaar in de samenleving, door bijvoorbeeld werkbezoeken, een toegankelijke website en door te investeren in contacten met inwoners.

Integriteit

Het vertrouwen in publieke bestuurders wordt steeds vaker op de proef gesteld. Het is daarom belangrijk dat bestuurders niet alleen integer handelen, maar ook zichtbaar en overtuigend laten zien dat zij dat doen. Recht doen.

Concreet:

- Bestuurders zijn eerlijk, oprecht en transparant in hun handelen. Zij staan altijd open voor verantwoording richting inwoners en collega's.
- Het gemeentebestuur bespreekt periodiek de integriteit van politieke ambtsdragers en neemt waar nodig maatregelen om integriteit te waarborgen en te versterken.

Samenwerking zoeken

De gemeente staat niet op zichzelf; haar invloed reikt verder dan de geografische grenzen. Tegelijkertijd verandert de samenleving ingrijpend. Het gemeentebestuur stemt daarbij goed af met de dorpssteams. Daarnaast zet de trend van schaalvergroting door, waarbij regio's een steeds grotere rol spelen. Dit biedt ook kansen, zoals bijvoorbeeld is gebleken bij het binnenhalen van de Regiodeals voor Groene Hart en Greenport.

Concreet:

- De gemeente ondersteunt samenwerking met buurgemeenten en de regio.
- Bij regionale samenwerking is democratische borging belangrijk en moet recht worden gedaan aan het belang van de gemeente en haar inwoners.

Bewaking van de identiteit

Inwoners voelen zich verbonden door lokale tradities, historie en identiteit, en zijn trots op hun dorp. Het is belangrijk om deze eigenheid te koesteren en te beschermen, ook wanneer samenwerking met andere gemeenten noodzakelijk is.

Concreet:

- Het gemeentebestuur zet zich in voor het versterken van lokale tradities en het gemeenschapsgevoel, zodat inwoners zich blijven herkennen in onze gemeente.
- Dorpen en wijken hebben een eigen identiteit die gerespecteerd moet worden. Een wijkgerichte aanpak staat voorop, waarbij inwoners actief betrokken worden bij plannen die hun directe leefomgeving beïnvloeden.

Verbonden in netwerken

Onze gemeente speelt een belangrijke rol in het netwerk van maatschappelijke organisaties. Als overheid hebben we een unieke verantwoordelijkheid, maar we zien ook de waarde van recht doen aan initiatieven vanuit de samenleving. Door samenwerking ontstaat een sterker en hechter netwerk waarin inwoners en organisaties tot hun recht komen.

Concreet:

- Onze gemeente neemt actief deel aan de netwerken van maatschappelijke organisaties en werkt samen om lokale uitdagingen op te pakken.
- De gemeente erkent en ondersteunt de kracht van de samenleving door ruimte te geven aan initiatieven vanuit inwoners, kerken en verenigingen.
- Het goed functioneren van wijk- en dorpssteams wordt gestimuleerd.

3. Veiligheid

Veiligheid is een voorwaarde voor een goede samenleving. Inwoners willen veiligheid in hun huis, in hun wijk, in het verkeer, op school en op het werk. De zorg voor veiligheid is één van de kerntaken van de overheid. De politie draagt daarbij in de eerste plaats zorg voor de fysieke veiligheid.

De gemeente draagt een grote verantwoordelijkheid voor het gevoel van veiligheid van alle inwoners. Ook woningcorporaties, instellingen, ondernemers en inwoners zelf spelen een belangrijke rol in het bevorderen van een veilige leefomgeving.

De SGP hecht veel waarde aan samenwerking om veiligheid te bevorderen. Door samen te werken met partners, vrijwilligers, inwoners en ondernemers kan het veiligheidsgevoel in onze gemeente worden verbeterd. Initiatieven die bijdragen aan het bestrijden van criminaliteit en overlast verdienen steun en waardering.

Preventie

De SGP vindt dat preventie en handhaving onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn. Preventieve maatregelen helpen problemen voorkomen, terwijl handhaving zorgt voor een veilige en rechtvaardige samenleving.

Concreet:

- Buurtpreventie, WhatsApp-groepen, AED-projecten en cameratoezicht worden actief gestimuleerd en ondersteund.
- Er is speciale aandacht voor jeugd en gezinnen met complexe problemen, met zorg op maat om escalaties te voorkomen.
- De gemeente bevordert een gezonde leefstijl, zeker ook met betrekking tot alcohol, tabak en drugs, door middel van goede voorlichting, controles en striktere handhaving van het alcoholverbod.

Politie

Ook onze gemeente krijgt steeds meer te maken met ondermijnende criminaliteit. Drugsdelicten, woninginbraken, (auto)criminaliteit en criminele activiteiten op bedrijventerreinen verschuiven van de stad naar het platteland. De SGP wil de doelen van de Nationale Politie bundelen met gemeentelijke doelstellingen. Daardoor nemen de lokale mogelijkheden toe. Het is noodzakelijk om met alle partners samen te werken.

Concreet:

- Wijkagenten zijn onmisbaar in de dorpen/wijken. Ze zijn zichtbaar actief en betrokken.
- De gemeenteraad bepaalt welke thema's lokaal de meeste aandacht nodig hebben, zoals ondermijnende criminaliteit, woninginbraken en drugshandel.
- De gemeente hanteert een streng drugsbeleid en staat geen coffeeshops toe.
- De gemeente zet zich maximaal in voor het realiseren van korte aanrijtijden van politie, ambulance en brandweer.

Brandweer en ambulancezorg

Brandweer en ambulancezorg zijn belangrijke schakels in de zorg en veiligheid voor de inwoners. Zij verdienen respect en moeten ongestoord hun werk kunnen doen.

Concreet:

- Het gemeentebestuur houdt goed contact met brandweervrijwilligers en stimuleert indien nodig de werving van nieuwe vrijwilligers.
- Bij een ramp of crisis is de gemeente voorbereid op haar taken. Voorbereiding, samenwerking en oefeningen zijn nodig om deze taken goed uit te kunnen voeren.

Discriminatie en geweld

Ieder leven is intrinsiek waardevol. Daarom wijst de SGP geweld en discriminatie in elke vorm af. We hebben oog voor kwetsbare groepen en ondersteunen initiatieven die hun veiligheid vergroten. Daarbij verdient de aanpak van antisemitisme extra aandacht.

Concreet:

- De gemeente heeft een meldpunt discriminatie en geweldsincidenten waar inwoners melding kunnen maken van onveilige situaties.
- Overlast in de woonomgeving door burens of verwarde personen is in toenemende mate een probleem en kan escaleren. De gemeente kan passende acties uitzetten door bijvoorbeeld tijdig buurtbemiddeling aan te bieden.
- De SGP stimuleert een lokale aanpak tegen antisemitisme, met samenwerking tussen gemeente, politie en OM.

4. Verkeer en vervoer

Verkeer en vervoer blijven belangrijke aandachtspunten. Het toenemende aantal auto's vraagt om slimme en toekomstbestendige oplossingen. Openbaar vervoer speelt een belangrijke rol en moet efficiënt en toegankelijk worden ingezet. Daarnaast verdient fietsverkeer prioriteit, met veilige en goed onderhouden fietspaden én maatregelen om fietsen aantrekkelijker te maken. De SGP zet zich in voor een evenwichtige aanpak, waarbij verduurzaming van het vervoer hand in hand gaat met praktische oplossingen voor inwoners.

Optimale doorstroom

Om de bereikbaarheid te vergroten pakt de gemeente actuele verkeersknelpunten aan. Daarnaast maken wij het aantrekkelijk voor inwoners om te gaan fietsen door veilige fietsverbindingen aan te leggen.

Concreet:

- We blijven ons inzetten voor een snelle realisatie van de Bodegravenboog. Deze is belangrijk voor de verkeersdoorstroming en de fietsveiligheid op de botrotonde en bevordert de ontsluiting van het industrieterrein.
- We staan welwillend tegenover de aanleg van een parallelweg tussen het bedrijventerrein Groote Wetering/Broekvelden en Nieuwerbrug, maar de aanleg van de Bodegravenboog heeft voor ons prioriteit.
- C-wegen worden zo ingericht dat het veiliger wordt voor alle gebruikers en dat ondernemers langs deze wegen verder kunnen met ondernemen. Dit kan betekenen dat we moeten investeren in een alternatieve wegconstructies, teneinde vervoer tot 50 ton mogelijk te maken. Deze leiden tot veel lagere onderhoudskosten en zijn op de lange termijn voordelig. Bij ontheffingen voor zwaardere vrachtverkeer willen wij de snelheid beperken tot 40 km/h.
- Een parkeerdek bij het NS-station is de meest betaalbare en effectieve oplossing voor de parkeerproblematiek in het centrum. Hiermee beginnen wij zo spoedig mogelijk.
- We zoeken een oplossing voor het veilig parkeren van grotere bestelbussen.
- Fietsverbindingen die we graag aanpakken zijn een ongelijkvloerse kruising bij de botrotonde en een verbinding tussen het NS-station en Rijnhoek in Bodegraven. Ook de fietsverbinding langs de Molendijk bij Waarder verdient aandacht.

Veiligheid

Verkeersveiligheid is voor de SGP belangrijk, want ieder leven telt. De inzet is altijd om de verkeersstromen zo te geleiden dat iedereen op een zo veilig mogelijke manier kan deelnemen aan het verkeer. De wegen naar en rond scholen hebben de speciale aandacht.

Concreet:

- We willen veilige fiets- en wandelroutes van en naar de scholen en andere belangrijke centra in de gemeente.
- De gemeente werkt samen met maatschappelijke organisaties, scholen en bedrijven om veilig verkeersgedrag te bevorderen.
- Kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals voetgangers en fietsers, krijgen prioriteit bij de inrichting van wegen en kruispunten om hun veiligheid zoveel als mogelijk te waarborgen.

Duurzaam vervoer

Vervoer wil de SGP niet alleen goed geregeld hebben, maar ook zo schoon mogelijk. Hiervoor zijn goede OV-mogelijkheden noodzakelijk.

Concreet:

- We streven naar snelle en betrouwbare OV-verbindingen naar alle dorpskernen. Aangezien dit grotendeels de verantwoordelijkheid van de provincie is, zet de gemeente zich bij de provincie in voor het behoud en de verbetering van deze verbindingen.
- We zorgen voor voldoende laadpalen, waarbij van belang is dat er voor iedereen voldoende parkeerruimte blijft.
- De gemeente werkt samen met bedrijven en werknemers om duurzaam vervoer naar werklocaties te realiseren. Dit kan bijvoorbeeld door plannen voor elektrische fietsen en scooters, door collectief vervoer en door 'smart mobility'.

5. Economie

De SGP zet zich in voor een gezonde economie die bijdraagt aan een brede welvaart. Vanuit het Bijbelse rentmeesterschap zien we de verantwoordelijkheid om economische ontwikkeling in balans te laten zijn met zorg voor de schepping. We streven naar economische groei die samengaat met het gebruik van circulaire middelen en duurzame oplossingen.

Lokale economie

De gemeente stimuleert economische ontwikkeling die past bij de lokale beroepsbevolking en maakt doordachte ruimtelijke keuzes om een goede balans te behouden tussen economie, milieu, wonen, werken en recreëren. Duurzaamheid en efficiënt ruimtegebruik staan centraal.

Concreet:

- We zorgen voor goede communicatie tussen de gemeente en bedrijven.
- De gemeente blijft zich inzetten voor een positief vestigingsklimaat voor ondernemers, van ZZP'ers, tot middenstanders, tot grote(re) bedrijven. De gemeente zet in op een zo efficiënt mogelijk benutten van beschikbare ruimte.
- Gezien de behoefte aan ruimte voor bedrijventerreinen blijven we ons actief inzetten voor de realisatie van Rijnhoek II (Bodegraven) en Zoutman-West (Reeuwijk).
- Nogmaals: Een parkeerdek bij het NS-station is de meest betaalbare en effectieve oplossing voor de parkeerproblematiek in het centrum. Hiermee beginnen wij zo spoedig mogelijk.
- We blijven investeren in bereikbare en aantrekkelijke winkelcentra.

Economie van de toekomst

Het economisch leven ontwikkelt zich razendsnel en vraagt om flexibiliteit en vooruitdenken. Het gemeentebestuur moet daarom regelmatig contact onderhouden met het lokale bedrijfsleven, om waar nodig het beleid aan te passen. Dat betekent dat we niet star vasthouden aan bestaande structuren. Tegelijkertijd is het belangrijk om vast te houden dat de mens geen slaaf mag worden van de economie. Nieuwe ontwikkelingen, zoals kunstmatige intelligentie, verdergaande digitalisering en de regionalisering van de economie, hebben grote invloed op de arbeidsmarkt en het bedrijfsleven. Om hier recht aan te doen, is regionaal afgestemd beleid noodzakelijk. Innovatieve bedrijven die lokaal of regionaal samenwerken, spelen hierin een belangrijke rol.

Concreet:

- De gemeente blijft in constante dialoog met lokale bedrijven om snel en effectief in te kunnen spelen op veranderingen in de economie.
- De gemeente faciliteert ondernemers bij de promotie van werken in de maakindustrie, logistiek en ICT.
- De gemeente intensificeert de Triple Helix samenwerking binnen de Regio Midden Holland, met de Campus Gouda, de Bouwacademie en de betrokken onderwijsinstellingen. Hier liggen kansen voor het vinden van antwoorden op logistieke vraagstukken, maar ook als het gaat om bodemdaling of tekorten aan goed geschoolde medewerkers.
- De gemeente ondersteunt en stimuleert circulaire initiatieven, zoals de succesvolle en brede aanpak van het Platform Groene Hart Circulair.

Zorg voor ondernemers en agrariërs

Zelfstandige ondernemers, familiebedrijven en het midden- en kleinbedrijf vormen de ruggengraat van onze lokale economie. De gemeente moet hen actief ondersteunen, faciliteren en betrekken bij besluitvorming. Dit kan door hen te voorzien van goede locaties, duidelijke regelgeving en eenvoudige procedures. Bij het stellen van regels moet worden recht gedaan aan het economisch en het maatschappelijk belang.

Veehouderij en sierteelt zijn de belangrijkste agrarische sectoren in onze gemeente. Zij bepalen in belangrijke mate het beeld van ons buitengebied. Met deze sectoren onderhoudt de gemeente een intensief contact en verdiept zich in de ontwikkelingen binnen deze sectoren en denkt daarin mee naar oplossingen. De SGP is terughoudend in functiewijzigingen in het agrarische gebied. Vrijwilligheid is daarbij een belangrijke voorwaarde. Het samengaan van landbouw en natuur is het ideaal van de SGP.

Concreet:

- De gemeente heeft en houdt een bedrijfscontactfunctionaris die bedrijven helpt met al hun vragen en problemen.
- De gemeente stimuleert ondernemers om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen en biedt hierbij ondersteuning.
- Het kan nodig zijn dat regels worden aangepast om de ontwikkelingen van ondernemers en agrariërs te faciliteren.
- Voor stoppende agrarische bedrijven blijft de gemeente de ruimte voor ruimte regeling hanteren.
- De gemeente biedt mogelijkheden voor agrarische nevenactiviteiten.

Visie op de arbeidsmarkt

De SGP wil de lokale economie stimuleren om werkgelegenheid voor onze inwoners te creëren. Daarom verwacht de SGP van de lokale bedrijven dat zij hun maatschappelijke verantwoordelijkheid hierin nemen.

Belangrijk is om zowel betaald als niet-betaald werk te waarderen. De SGP vindt zorg, ondersteuning en vrijwilligerswerk essentieel voor het goed functioneren van de samenleving.

Concreet:

- Voldoende werkgelegenheid voor alle opleidingsniveaus, jongeren en schoolverlaters.
- Wij versterken de samenwerking met Ferm Werk, UWV en Werkgever Servicepunt Midden-Holland bij het vervullen van vacatures.
- De gemeente stimuleert ondernemers om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en mensen die re-integreren, passend werk aan te bieden.
- Arbeidsmigratie zien wij als oplossing voor een tijdelijk tekort aan arbeidskrachten. Wij ondersteunen initiatieven voor passende tijdelijke huisvesting om te voorkomen dat het tekort aan betaalbare woningen nog verder oploopt.

6. Financiën

De gemeente voert een verantwoord financieel beleid en zorgt ervoor dat inkomsten en uitgaven in balans blijven. Hoewel de gemeente steeds meer taken van het Rijk krijgt toebedeeld, blijven de bijbehorende financiële middelen vaak achter. Dit vraagt om scherpe prioritering en een efficiënte inzet van middelen, zodat essentiële voorzieningen gewaarborgd blijven zonder de lokale lasten onnodig te verhogen. De SGP pleit voor een eerlijke verdeling van middelen vanuit het Rijk en zet zich in voor financiële transparantie en verantwoord bestedingsbeleid.

Transparantie en financieel beleid

De SGP streeft naar maximale transparantie, ook op financieel gebied. Transparant zijn betekent inzicht geven in de financiële mogelijkheden. Maar ook duidelijk zijn in de verantwoording van de bestede financiële middelen. We werken daarom aan verbetering van de leesbaarheid van de begroting en de jaarrekening. Het gaat om belastinggeld dat merendeels wordt opgebracht door inwoners.

Concreet:

- De gemeente heeft een structureel sluitende begroting.
- Lenen kost geld. Verder aflossen van leningen is voor ons blijvend noodzakelijk, ook om het renterisico in de toekomst te beperken.
- Zolang wij het lijstje van gemeenten met hoge lokale lastendruk blijven aanvoeren voelen wij niets voor het verhogen van de onroerendzaakbelasting (OZB) boven de inflatie.
- Tarieven van rioolrecht, afvalstoffenheffing, etc. zijn kostendekkend. Ons streven is erop gericht om deze kosten beheersbaar te houden.
- Tarieven voor de begraafrechten zijn in onze gemeente erg hoog en worden niet verder verhoogd. Eventueel verhogen met de inflatie is mogelijk.
- Wij continueren ons kwijscheldingsbeleid van gemeentelijke belastingen voor inwoners die van een laag inkomen moeten rondkomen.
- Uitgaven worden verantwoord besteed aan de juiste doelen, tegen een prijs die niet hoger is dan noodzakelijk.

Subsidiebeleid

Het subsidiëren van activiteiten van organisaties, verenigingen of instellingen beoogt altijd doelstellingen van publiek belang te ondersteunen. Eigen initiatief vanuit de samenleving met inzet van vrijwilligers blijft daarbij onmisbaar. De gemeente faciliteert en subsidieert indien nodig.

Concreet:

- We zijn transparant in ons subsidiebeleid. Dit betekent ook transparantie in de kosten van het maatschappelijke vastgoed en de daarbij behorende huur. Dit kan betekenen dat kosten voor gebruik van maatschappelijk vastgoed stijgen en ter compensatie subsidies dienen te worden verhoogd.
- We willen het aanvragen en toekennen van subsidies versnellen en vereenvoudigen.

7. Sociaal domein

De SGP vindt het belangrijk dat iedereen mee moet kunnen doen in de samenleving. Inwoners die daarbij hulp nodig hebben verdienen zorg, ondersteuning en bescherming. Kerken, scholen en maatschappelijke instellingen spelen hierin een belangrijke rol en worden betrokken bij het gemeentelijke beleid.

Welzijn, jeugd- en jongerenwerk

In het sociaal domein zijn veel vrijwilligersorganisaties actief, vaak verbonden aan kerken of maatschappelijke organisaties. De SGP is kritisch op het uitbesteden van welzijnstaken aan grote partijen, omdat dit kleinere, lokaal gewortelde initiatieven kan verdringen.

Concreet:

- Lokaal actieve maatschappelijke organisaties en initiatieven op het gebied van zorg en welzijn verdienen gemeentelijke steun.
- Jeugd- en jongerenwerk krijgen ondersteuning. Maatschappelijke organisaties en kerken geven we de ruimte om dit op hun eigen manier in te vullen.
- De gemeente bevordert het werk van maatschappelijke organisaties die actief zijn op het gebied van armoedebestrijding, begeleiding van statushouders, schuldhulpverlening en het tegengaan van eenzaamheid. Voorbeelden daarvan zijn de Voedselbank, sociale fondsen, VOTA, SAM, het Leger des Heils en Vluchtelingenwerk.
- De gemeente is verplicht om beleid op te stellen om suïcide te voorkomen. Samen met scholen, kerken en lokale organisaties wordt suïcidepreventiebeleid opgesteld. Deze sluit aan bij de landelijke wet integrale suïcidepreventie.
- De Adviesraad Sociaal Domein krijgt de nodige erkenning en ondersteuning.

Jeugd en gezin

Gezinnen staan onder grote druk, zoals blijkt uit het afgenomen welbevinden van jongeren en de sterk gestegen vraag naar jeugdhulp. De SGP maakt zich hierover grote zorgen. De kosten van de jeugdzorg blijven stijgen. Dit vraagt om een kritische inzet van gemeentelijke budgetten, met focus op preventie en passende zorg.

Concreet:

- Boris is het aanspreekpunt bij de gemeente en biedt toegankelijke ondersteuning.
- De gemeente geeft prioriteit aan het versterken van relaties en preventie van (v)chtscheidingen. Er komt een laagdrempelig loket voor hulpvragen over relaties, huwelijk en gezin. Relatieondersteuning wordt gratis beschikbaar gesteld.
- De gemeente zorgt ervoor dat het wettelijke recht op keuzevrijheid van zorgvragers in de jeugdzorg in de praktijk wordt gewaarborgd, zodat zij zorg krijgen die aansluit bij hun levensovertuiging.
- Jongvolwassenen met een licht verstandelijke beperking dreigen tussen wal en schip te vallen. De samenleving wordt voor hen te ingewikkeld. Snellere en betere samenwerking tussen school, zorgaanbieder en gezin is nodig om te zien welke hulp en ondersteuning nodig is.
- Zelfdoding is doodsoorzaak nummer 1 onder jongeren. De gemeente gaat actief aan de slag met uitvoering van de Wet integrale suïcidepreventie.
- Jongeren die niet thuis kunnen wonen, worden zoveel mogelijk opgevangen in een gezinshuis of pleeggezin.
- Pleegouders en gezinshuisouders worden actief ondersteund en gestimuleerd. De gemeente ondersteunt daartoe ruimhartig initiatieven om de positie van pleegouders sterker te maken.
- Specialistische jeugdhulp wordt regionaal georganiseerd, met minimale administratieve lasten voor aanbieders.
- De gemeente speelt een cruciale rol in de aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld en stelt als opdrachtgever hoge kwaliteitseisen aan het feitenonderzoek binnen jeugdbescherming.

Zorg en welzijn (Wmo), ondersteuning vrijwilligers en mantelzorgers

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) legt de verantwoordelijkheid bij inwoners, maar de gemeente ondersteunt met zorg, begeleiding en hulp aan huis. Vrijwilligers en mantelzorgers zijn hierbij onmisbaar en verdienen actieve ondersteuning.

Concreet:

- Invoering van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor de Wmo is gewenst om de kosten voor de gemeenschap te beheersen.
- Inwoners behouden keuzevrijheid binnen de Wmo, zodat zij zorg kunnen krijgen die past bij hun levensovertuiging.
- Vrijwilligers krijgen waardering en een passende verzekering.
- Mantelzorgers ontvangen een jaarlijkse waardering van de gemeente. Er komt meer aandacht voor respijtzorg en andere manieren om mantelzorgers te ondersteunen.
- Wijkverpleegkundigen blijven cruciaal voor directe hulp aan hulpbehoevenden.
- De gemeente biedt goede voorzieningen voor psychosociale hulp, met keuzevrijheid voor levensbeschouwelijke instellingen.

Werk, inkomen en arbeidsmarkt

Zowel betaald als onbetaald werk draagt bij aan de samenleving. De SGP erkent de grote waarde van vrijwilligerswerk, mantelzorg en zorg, en beschouwt deze als niet minder belangrijk dan betaalde arbeid. Iedereen is verantwoordelijk voor verwerving van een eigen inkomen, maar de gemeente biedt steun aan degenen die dat niet zelf kunnen. Het sociale zekerheidssysteem is bedoeld als tijdelijk vangnet voor wie dat nodig heeft.

Concreet:

- Samen met bedrijven organiseert de gemeente leer-werkplekken voor het opdoen van werkervaring.
- Inwoners met een uitkering leveren indien mogelijk een tegenprestatie, bijvoorbeeld via vrijwilligerswerk.
- Jeugdwerkloosheid wordt actief aangepakt met hulp van het bedrijfsleven.
- De aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt wordt gestimuleerd via samenwerking tussen scholen (in de regio) en bedrijven.
- De gemeente geeft het goede voorbeeld door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt binnen de organisatie een plek te geven.
- Een ruimhartig minimabeleid: voortzetting van de Groene Hart Pas, kwijtschelding van belastingen, bijzondere bijstand en noodhulp.

8. Onderwijs

Goed onderwijs is essentieel voor de samenleving als geheel. Het Rijk is verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs. De gemeente speelt een belangrijke rol in het scheppen van randvoorwaarden. Denk aan passend onderwijs, leerlingenvervoer, onderwijshuisvesting en het tegengaan van onderwijsachterstanden. De SGP hecht veel waarde aan betrokkenheid bij lokaal onderwijs in alle kernen, waarbij de vrijheid van onderwijs leidend blijft.

Onderwijshuisvesting

De gemeente is verantwoordelijk voor de bekostiging van (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding van scholen. Goede huisvesting biedt een gezonde en veilige leeromgeving en doet recht aan de behoeften van scholen en leerlingen.

Concreet:

- Schoolbesturen en de gemeente werken samen aan een integraal huisvestingsplan (IHP) dat aansluit bij passend onderwijs en leerlingenvervoer.
- Duurzame en energiezuinige schoolgebouwen zijn een prioriteit; renovatie is een volwaardig alternatief voor nieuwbouw.

Onderwijsachterstanden tegengaan

De gemeente biedt speciale programma's aan om kinderen met een onderwijsachterstand te helpen. Ze krijgt daar ook geld van het Rijk voor. De SGP wil laaggeletterdheid en taalachterstanden effectief aanpakken. Het bevorderen van leesgedrag onder jonge kinderen is hierbij een belangrijk middel.

Concreet:

- Bij afspraken over resultaten van voor- en vroegschoolse educatie (VVE) staat de inzet van scholen centraal. De gemeente schrijft geen leeropbrengsten of didactische middelen, zoals een Citotoets, voor aan scholen.
- De gemeente stimuleert samenwerking tussen scholen, bibliotheken en andere maatschappelijke instellingen om leesgedrag en taalvaardigheid te bevorderen.
- Bibliotheken worden ondersteund als kennis- en ontmoetingscentra waar inwoners terecht kunnen voor informatie, debat en sociale interactie rondom taal, geletterdheid en educatie.

Thuiszitters

Elk kind heeft recht op onderwijs, maar voor sommige kinderen is school tijdelijk of definitief niet de juiste plek. De gemeente werkt samen met scholen en jeugdhulp om thuiszitten te voorkomen en oplossingen te bieden.

Concreet:

- Onderwijs en jeugdhulp werken samen om thuiszitten te voorkomen, met oog voor complexe situaties.
- De gemeente minimaliseert wachtlijsten bij zorgaanbieders voor kinderen en jongeren met complexe problematiek.
- Leerlingen die vanuit een instelling terugkeren naar school, krijgen goede begeleiding.

Leerlingenvervoer

De gemeente draagt verantwoordelijkheid voor leerlingenvervoer, bijvoorbeeld voor kinderen met een beperking of voor leerlingen die verder moeten reizen vanwege een passende identiteit van de school.

Concreet:

- De gemeente blijft het leerlingenvervoer ondersteunen.

9. Sport, erfgoed en recreatie

De SGP wil een hechte samen-leving, niet een 'naast-elkaar-leving'. Cultuur en aandacht voor cultuurgeschiedenis kunnen hierin een belangrijke rol spelen. Dat geldt ook voor verantwoord samen recreëren en sporten.

Sport

Regelmatige sportbeoefening draagt bij aan een gezonde levensstijl en heeft een belangrijke sociale en vormende werking. De SGP ondersteunt sport door goede faciliteiten te bieden en breedtesport te bevorderen. Extra aandacht gaat uit naar ouderen en mensen met een beperking. De SGP waardeert het wanneer gemeentelijke sportvoorzieningen zelfstandig opereren.

Concreet:

- De gemeente stimuleert sport, spel en gezondheid via samenwerking met scholen.
- Breedtesport krijgt ondersteuning door middel van toegankelijke en duurzame sportvoorzieningen.
- De gemeente ondersteunt maatschappelijke initiatieven en sportverenigingen actief bij het bieden van inclusieve sportmogelijkheden.
- Bij de aanleg en het gebruik van onze royaal bemeten sportaccommodaties mag het principe dat de gebruiker betaalt nadrukkelijker de aandacht krijgen. Bij investeringen verwachten we minimaal een eigen bijdrage van 10% van de totale investering.

Cultuur

De SGP vindt cultuurbeleving belangrijk. Het stimuleren van sociaal-culturele activiteiten kan daaraan bijdragen. Culturele activiteiten moeten ontstaan uit particulier initiatief. De gemeente vervult daarbij wel een stimulerende en ondersteunende rol. Er zijn helaas ook cultuuruitingen die in ethisch opzicht onacceptabel zijn. Cultuuruitingen kunnen schuren. Daarom worden reclame-uitingen, culturele activiteiten of kunstuitingen met een godslasterlijk of aanstootgevend karakter geweerd uit de openbare ruimte.

Concreet:

- De gemeente zorgt voor een moderne, toegankelijke bibliotheek met bijbehorende maatschappelijke voorzieningen, zoals hulp bij digitale vraagstukken.
- Het huidige proces van overleg over de toekomst van het Evertshuis willen we een kans geven. Komen de betrokken partijen daar niet uit, dan is privatisering van een deel van het Evertshuis bespreekbaar.
- Scholen krijgen ondersteuning bij natuur- en cultuureducatie. De gemeente geeft hun ruimte voor een invulling die bij de identiteit van de school past.
- De gemeente stimuleert samenwerking tussen scholen en muziekscholen om muziekonderwijs toegankelijk te maken voor alle kinderen.

Archeologie en erfgoed

Archeologie en erfgoed zijn verbonden met de lokale identiteit van dorp, stad en streek. Wanneer een gemeente monumenten en cultuurhistorisch erfgoed behoudt, is ze aantrekkelijk voor inwoners en toeristen. De rijke geschiedenis blijft zichtbaar in de bebouwing, maar ook in de openbare ruimte en in het cultuurlandschap. Kerkgebouwen, vooral de oudere, spelen daarbij een unieke rol. Ze vormen niet alleen historische en architectonische hoogtepunten, maar zijn ook van grote maatschappelijke waarde.

Concreet:

- De gemeente voert actueel beleid voor archeologie en cultuurhistorie, zodat waardevolle historische elementen en plaatsen behouden blijven en zichtbaar zijn.
- Op de beschikbare financiële middelen voor onderhoud van monumenten in de gemeentebegroting wordt niet bezuinigd.
- Om recht te doen aan de vele cultuurhistorische waardevolle panden in onze gemeente en de uitdagingen waarvoor de eigenaren zich gesteld zien, kan een bestemmingsverruiming een oplossing zijn.
- In oude en authentieke wijken en straten wordt gebouwd met oog voor de geschiedenis.
- De gemeente stelt een kerkenvisie op waarin tezamen met alle betrokkenen een strategische visie wordt ontwikkeld op de toekomst van monumentale kerken in de gemeente.
- Bij herontwikkeling van historische gebouwen, waaronder kerken, wordt zorgvuldig omgegaan met de religieuze en culturele waarde van het pand.

Recreatie

Onze gemeente biedt veel fiets en wandelmogelijkheden voor eigen inwoners en de regio. Daarnaast bieden de Reeuwijkse plassen unieke mogelijkheden om het gebied varend te beleven. Recreatie in dit gebied zal altijd rekening moeten houden met de natuur en landschapswaarden. Evenzo zal recreatie in het landelijk gebied zich moeten verhouden tot de agrarische functie en het landschap.

Concreet:

- De gemeente werkt in samenwerking met de Groenalliantie aan het behoud en de ontwikkeling van recreatieterreinen, zoals natuur- en groengebieden, en waarborgt de bereikbaarheid en toegankelijkheid voor inwoners en bezoekers.
- De SGP wil dat bij nieuwe bouwplannen voldoende groen, water, speelvoorzieningen en wandel- en fietspaden worden meegenomen.
- De SGP is geen voorstander van massarecreatie. De SGP wil dat de eigenheid van de Reeuwijkse Plassen bewaard blijft. Verdere stijging van de recreatiedruk is ongewenst.
- Onze gemeente is geliefd bij veel recreatieve fietsers. Soms is deze vorm van weggebruik strijdig met ander verkeer. Het veiligheidsaspect is hierbij een belangrijk aandachtspunt.

10. Volksgezondheid en duurzaamheid

Rentmeesterschap staat centraal in het denken en handelen van de SGP. Het is onze verantwoordelijkheid om goed om te gaan met de schepping en te zorgen voor de volksgezondheid. Een duurzame samenleving waarin we onze kinderen en kleinkinderen niet belasten met de negatieve erfenis van deze tijd is essentieel.

Volksgezondheid en leefomgeving

De volksgezondheid is een punt van aanhoudende zorg voor de gemeente en zij kan veel voor haar inwoners betekenen door in volksgezondheid en welzijn te investeren.

Concreet:

- De gemeente stelt een gezondheidsplan op met concrete doelen voor beweging en het stimuleren van een gezonde levensstijl.
- Scholen krijgen ondersteuning bij voorlichting over bewegen, gezonde voeding en het voorkomen van verslavingen.
- De gemeente maakt inwoners bewust van de negatieve effecten van houtstook, zeker bij bepaalde weersomstandigheden, en stimuleert het gebruik van moderne houtkachels die minder fijnstof uitstoten dan traditionele open haarden.

Beheer van openbare ruimte

Een groene en prettige leefomgeving bevordert de kwaliteit van leven. Het beheer van water, verhardingen, verlichting, groen en speelvoorzieningen moet integraal en toekomstbestendig worden uitgevoerd. Verdere bezuinigingen op wegen en groen zijn onverantwoord. Investeren in een goed onderhouden openbare ruimte betaalt zichzelf terug.

Concreet:

- In de begroting dienen de komende jaren voldoende financiële middelen beschikbaar te worden gesteld om de kwaliteit van de openbare ruimte op termijn niet weer te laten dalen.
- De gemeente betreft inwoners bij de inrichting van de openbare ruimte.
- De gemeente voert een specifiek bomenbeleid met aandacht voor bestaande bomen, onderhoud en nieuwe aanplant en houdt daarbij rekening met klimaatverandering.
- De gemeente voert voorlichtingscampagnes om hondenbezitters bewust te maken van hun verantwoordelijkheid voor een schone openbare ruimte. De gemeente plaatst voldoende afvalbakken.
- Speelterrinen worden goed verspreid, zodat elk kind op loopafstand van het huis veilig kan spelen.
- De gemeente geeft geen opdracht voor openbare werken en de uitvoering van gemeentelijke investeringsprojecten op zondag.

Milieu en afval

Het verminderen van afval en het verbeteren van afvalscheiding staan centraal. De vervuiler betaalt, maar afvalinzameling moet kosteneffectief en toegankelijk blijven. We kijken als gemeente anders naar afval, omdat hergebruik van materialen in veel gevallen mogelijk is.

Concreet:

- Afvalscheiding wordt verbeterd om het milieurendement te verhogen.
- De kosten van afvalinzameling blijven aanvaardbaar voor inwoners.
- De gemeente stimuleert en ondersteunt circulaire initiatieven die het mogelijk maken afval weer als grondstof te gebruiken.

Duurzame energievoorziening

De energietransitie vraagt om actieve betrokkenheid van de gemeente. Energiebesparing heeft prioriteit, gevolgd door het verantwoord en duurzaam opwekken van energie. Het is belangrijk om inwoners en bedrijven te betrekken en draagvlak te creëren voor initiatieven, terwijl de gemeente zelf het goede voorbeeld geeft. De capaciteit op het energienet is beperkt als gevolg van vergaande elektrificatie, onder andere in woningbouw en mobiliteit. Dit noemen we netcongestie. Dit is een probleem waar we de komende jaren mee te maken hebben. In geval van woningbouw, maar ook bij het verder verduurzamen van woningen en plaatsen van zonnepanelen. Het geleverd krijgen van energie is daarmee niet meer vanzelfsprekend.

Een betrouwbaar en toekomstbestendig energienet is cruciaal om klimaatdoelen te halen en klimaatadaptatie succesvol te laten zijn. Dit vraagt van de gemeente een creatieve benadering van alternatieven voor het energienet.

Concreet:

- De gemeente verduurzaamt gemeentelijke gebouwen en geeft hiermee het goede voorbeeld.
- Energiebesparing staat voorop. Initiatieven die energieverbruik verminderen, krijgen prioriteit boven het duurzaam opwekken van energie.
- In het gemeentelijk beleid is aandacht voor zowel warmte als koeling. Nieuwbouw wordt groen en energiezuinig ingericht, met meer openbaar groen en minder betegelde tuinen.
- De gemeente werkt nauw samen met woningcorporaties om de sociale huursector te verduurzamen.
- De gemeente ontwikkelt visie en beleid om draagvlak voor duurzaamheidsinitiatieven lokaal en regionaal te vergroten. Hierbij zetten we in op betrokkenheid van lokale energiecoöperaties.
- Bedrijven worden gestimuleerd en gefaciliteerd om hun bedrijfsvoering te verduurzamen.
- Netbeheerders geven inzicht in de capaciteiten en beperkingen van het energienet, zodat beleid hierop kan worden afgestemd en inwoners goed geïnformeerd zijn.
- De gemeente werkt actief mee aan initiatieven die netcongestie tegengaan, zoals het creëren van energiehubs.

Ondersteunen duurzaamheidsinitiatieven

De gemeente kan bij uitstek de rol van onafhankelijke adviseur vervullen. Het is van belang dat inwoners zich gesteund weten door de lokale overheid bij het verduurzamen van hun huis, gedrag en leefomgeving. De rol van de gemeente is daarbij vooral faciliteren en ondersteunen.

Concreet:

- De gemeente geeft bij sociaal-economisch zwakkeren in de samenleving bekendheid aan duurzaamheidswinkels en groene regelingen. Deze groep mag niet de dupe worden van dure duurzaamheidsmaatregelen, maar dient juist te worden ontzorgd. Waar nodig wordt gebruik gemaakt van energiecoaches.
- De gemeente treft stimuleringsregelingen voor energiebesparing in bestaande woningbouw.
- De gemeente ondersteunt energiecorporaties van inwoners.

Het opwekken van duurzame energie

De gemeente is geen initiatiefnemer voor het opwekken van duurzame energie. Dit initiatief ligt bij bedrijven, coöperaties en particulieren. De rol van de gemeente is het faciliteren van projecten die passen in de omgeving en kunnen rekenen op voldoende draagvlak. Het streven is dat de opbrengsten van energieprojecten lokaal blijven.

Concreet:

- Zonne-energie op (bedrijfs)daken, parkeerplaatsen, geluidsschermen en langs grote wegen heeft prioriteit boven zonnevelden.
- De SGP verwelkomt initiatieven van agrariërs die kleine windmolens bij hun boerderijen plaatsen, als manier om lokaal duurzame energie op te wekken en bij te dragen aan hun eigen energievoorziening.
- Grote windmolens verhouden zich slecht tot de bijzondere landschappelijke kwaliteiten van het Groene Hart. Tegelijkertijd zien we dat de onbalans op het net en de netcongestie een steeds groter probleem worden. Het bedrijfsleven ondervindt daarvan nu al aanzienlijke beperkingen en de verwachting is dat ook particuliere gebruikers hier toenemend last van gaan krijgen. Dit betekent dat we mogelijk niet ontkomen aan windenergie.
- Windenergie wordt alleen overwogen onder strenge voorwaarden, zoals het respecteren van normen m.b.t. (laagfrequent) geluid en slagschaduw. Bij de plaatsing van windmolens wordt ook de impact op de volksgezondheid nadrukkelijk meegewogen. Ook accumulatie van geluid vanwege de A12/N11 en vliegverkeer dient hierbij te worden betrokken.
- Volksgezondheid is leidend, wat betekent dat er duidelijke afstandsnormen worden gehanteerd om hinder en gezondheidsrisico's voor omwonenden te minimaliseren.
- De gemeente biedt ruimte aan innovatieve vormen van energieopwekking, zoals waterstoftoepassingen, energiewinning uit mest en aquathermie.

Klimaatadaptatie

Naast vele andere partijen heeft de gemeente een belangrijke taak in klimaatadaptief handelen. Het gaat dan met name om thema's als wateroverlast, droogte, hitte en risico op overstromingen.

Concreet:

- De gemeente werkt aan bewustwording en kennis over klimaatadaptief handelen.
- Bij de herinrichting van buitenruimte en woongebieden werkt de gemeente aan beperking van wateroverlast, droogte en hitte.
- De gemeente neemt het voortouw in klimaatadaptief handelen, bijvoorbeeld door speelpleinen aan te leggen die ook als wateropvang fungeren, wadi's te creëren, groene parkeerplaatsen te realiseren en natuurvriendelijke oevers aan te leggen.

11. Ruimte om te wonen

Wonen en werken zijn belangrijke thema's voor de gemeente. De SGP zet zich in voor een goede balans tussen huur- en koopwoningen, met aandacht voor verschillende prijsklassen en doelgroepen. Bij ruimtelijke keuzes zijn rentmeesterschap en respect voor cultuurhistorie en archeologie belangrijke principes. Het behoud van open ruimte en zorgvuldig ruimtegebruik staan hierbij centraal.

Ruimtelijke ordening

De Omgevingswet biedt kansen voor lokaal beleid en legt bij initiatiefnemers de verantwoordelijkheid om draagvlak te creëren. Daarbij kan het verstandig zijn om participatie door een onafhankelijk persoon of instantie te laten leiden.

Concreet:

- Welstandseisen kunnen worden versoepeld of gedeeltelijk afgeschaft, zolang recht wordt gedaan aan cultuurhistorische aspecten.
- Uitbreiding van bedrijventerreinen wordt gekoppeld aan revitalisering van bestaande terreinen en verduurzaming.

Volkshuisvesting

De gemeente Bodegraven-Reeuwijk kampt al jaren met een tekort aan betaalbare woningen. Ondanks dat er laatste jaren een flink aantal woningen is gerealiseerd en er plannen in een ver gevorderd stadium zijn zal dit tekort nog verder oplopen. Toename van bevolking en gezinsverdunding zijn hiervan belangrijke oorzaken. Naar verwachting zal het tekort de komende jaren toenemen doordat statushouders en arbeidsmigranten zich permanent gaan vestigen in onze gemeente. Jongeren die voor het eerst een woning zoeken zullen het zwaarst worden getroffen door dit oplopende tekort. Verdichting en hoger bouwen kunnen daarbij onontkoombaar zijn. Kleine woningen toevoegen op bestaande erven en omvormen van bestaande gebouwen tot woningen zullen wij stimuleren.

Concreet:

- De gemeente zet zich, samen met woningcorporaties en projectontwikkelaars, in voor een passend woningaanbod. Het aandeel sociale huur, middenhuur en betaalbare koop wordt afgestemd op de lokale behoefte.
- De verduurzaming van bestaande koop- en huurwoningen krijgt prioriteit, zodat woningen energiezuiniger en toekomstbestendiger worden.
- De gemeente stimuleert actief het gebruik van rijks- en provinciale subsidies voor woningbouw en duurzame woonprojecten.
- Voor statushouders wordt tijdelijke huisvesting als optie meegenomen om de druk op reguliere woningen te verminderen.
- Ouderen die langer zelfstandig willen wonen, worden actief ondersteund met voorzieningen en passende woonoplossingen.
- De gemeente bevordert (pre-)mantelzorgwoningen zonder dat hiervoor een behoeftetoets wordt toegepast. Een leeftijdstoets is voldoende.
- De gemeente stimuleert de bouw van ouderenhofjes en andere gemeenschappelijke woonvormen, zodat senioren langer zelfstandig kunnen wonen in een sociale omgeving.
- Bij nieuwbouwplannen wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de behoeften van ouderen, zoals levensloopbestendige woningen, goede toegankelijkheid en nabijheid van zorgvoorzieningen.
- De mogelijkheden om woningen te splitsen of erven te delen wordt verder verruimd. Dit draagt ook bij aan de instandhouding van cultuurhistorisch waardevolle panden.
- De SGP staat open voor nieuwe vormen van huisvesting.

Inbreiding en uitbreiding

De SGP geeft de voorkeur aan inbreiding boven uitbreiding om op een zorgvuldige manier om te gaan met beschikbare ruimte. Tegelijk is duidelijk dat (in veel gevallen) uitbreiding noodzakelijk is om het woningtekort op te lossen. Bij uitbreiding wordt rekening gehouden met het landschap, het behoud van groen en de cultuurhistorische inrichting van het gebied. Dit vraagt om plannen die zorgvuldig balanceren tussen groei en het behoud van de unieke identiteit van de omgeving.

Concreet:

- Er moet meer gebouwd worden.
- De gemeente geeft prioriteit aan de bekende inbreidingsprojecten, waarbij leegstaande (bedrijfs)panden en braakliggende terreinen worden benut voor nieuwe woningen of andere functies.
- Uitbreidingsplannen worden zorgvuldig ontworpen met oog voor het landschap, behoud van natuur, het benutten van zonne-energie en de integratie van cultuurhistorische elementen. Dit betreft o.a. Weideveld II (Bodegraven), De Kromme Kamp (Waarder), zie bijlage, Groendijck Oost (Driebruggen)
- Wij blijven ons inzetten voor realisatie van Het Hof (Bodegraven Noord) en De Waardse Velden (Nieuwerbrug)
- Bij vernieuwing wordt zorgvuldig omgegaan met monumenten en historisch erfgoed, zodat deze behouden blijven en goed geïntegreerd worden in nieuwe plannen.
- De gemeente richt extra aandacht op de aanwezigheid en bereikbaarheid van voorzieningen voor ouderen die hier afhankelijk van zijn. Bij zowel inbreiding als uitbreiding worden voorzieningen zoals groen, speeltuinen en wandelpaden nadrukkelijk meegenomen om de leefbaarheid te vergroten.
- De gemeente werkt samen met inwoners, experts en andere belanghebbenden om plannen af te stemmen op lokale behoeften en

Huisvesting arbeidsmigranten

Arbeidsmigranten spelen een belangrijke rol in sectoren zoals landbouw, logistiek en industrie, maar hun huisvesting voldoet vaak niet aan de norm. De SGP ziet het als een gedeelde verantwoordelijkheid van werkgevers en gemeenten om goede tijdelijke huisvesting te realiseren. Begeleiding en toezicht zijn belangrijke voorwaarden. Als dit gegarandeerd is zien wij ook minder problemen voor huisvesting bij de bedrijven. Initiatieven om in regionaal verband de kwaliteit van het tijdelijk wonen te garanderen en zorg te dragen voor minder hinder in de omgeving hebben onze steun.

Concreet:

- Bedrijven en gemeente zorgen samen voor een aanvaardbare kwaliteit van het woon- en leefklimaat, zowel voor arbeidsmigranten als voor de directe omgeving.
- Grote bedrijven die veel gebruik maken van arbeidsmigranten worden nadrukkelijker aangesproken op hun verantwoordelijkheid.
- De gemeente stimuleert initiatieven die bijdragen aan een vroegtijdige en duurzame integratie van arbeidsmigranten, waaronder taalonderwijs.

Huisvesting immigranten

De instroom van vluchtelingen stelt de gemeente voor uitdagingen. De Bijbel is helder over gastvrijheid naar vluchtelingen. Tegelijk ligt er ook de opdracht om te doen wat verstandig is. De opvang van vluchtelingen moet in balans zijn met de belangen van onze inwoners. Voorrangsgroepen gaan niet voor op bestaande wachtlijsten van eigen inwoners. Als de behoefte van voorrangsgroepen onvoldoende ingevuld kan worden zetten wij in op alternatieve en tijdelijke huisvesting. Denk hierbij aan oplossingen zoals het benutten van leegstaande (bedrijfs/kantoor)panden, om de druk op reguliere woningen te verminderen en een evenwichtige huisvesting te waarborgen.

Concreet:

- De SGP bepleit gastvrijheid voor vluchtelingen, waarbij de opvang van asielzoekers moet passen bij de aard en schaal van de gemeenschap.
- Het maatschappelijk middenveld speelt een belangrijke rol bij de opvang van asielzoekers en statushouders.
- Statushouders krijgen een zinvolle dagbesteding. Aangezien integratie het beste gaat door te participeren in de samenleving stimuleert de gemeente zoveel mogelijk dat statushouders aan het werk gaan/een baan hebben en de Nederlandse taal leren.

Kandidatenlijst

1	J.L. (Jan Leendert) van den Heuvel	Bodegraven
2	J. (Jacob) Biemond	Bodegraven
3	H. (Henk) van der Smit	Reeuwijk
4	G.C. (Gerrit) Weerheim	Reeuwijk
5	N.P. (Niels) van Vliet	Bodegraven
6	J. (Jan) Hoogendoorn	Bodegraven
7	E. (Elbert) Wildemans	Bodegraven
8	C.J. (Coert) Baelde	Bodegraven
9	G.J. (Gert-Jan) Graveland	Waarder
10	F.B. (Frederik) Floor	Driebruggen
11	D.J. (Dirk-Jan) Olieman	Reeuwijk
12	J.J. (Arjan) de Kloe	Waarder
13	P. (Pieter) den Hertog	Reeuwijk
14	P.J. (Pieter) van Eijk	Bodegraven
15	A.J. (Arie) Boele	Waarder
16	H.J. (Henk Jan) van Schothorst	Bodegraven
17	J.G. (Hans) Nieuwenhuis	Waarder
18	A.A. (Ton) van der Schans	Bodegraven
19	D. (Erik) van der Wind	Nieuwerbrug aan den Rijn
20	A.J. (André) Oudenaarden	Bodegraven
21	J.J. (Hans) Olieman	Reeuwijk
22	J. (Jan) Rozendaal	Reeuwijk
23	M.J. (Maarten Jan) van der Heiden	Bodegraven
24	B. (Barend) Nap	Driebruggen
25	J.F. (Jan Floren) de Bruijn	Bodegraven
26	W.H.F. (Wilfred) Uijl	Bodegraven
27	C.A. (Eric) Thierrij	Bodegraven
28	G. (Gert) van de Woestijne	Bodegraven
29	B.T. (Bert) Eijkelboom	Reeuwijk
30	H.M. (Martin) Terlouw	Waarder

BIJLAGEN

De Kromme Kamp

